

Delo, Sobotna priloga, 4. februarja 2012, zadnja stran priloge Renata Salecl: Zamrznjeno materinstvo

Renata Salecl opisuje, kaj se dogaja v tem svetu glede družine. Pravi »Poti nazaj v tradicionalne družine ni... Tradicionalne patriarhalne družine so pustile kaj malo svobode ženskam, te so si morale v dolgem boju izboriti pravico do ločitve, abortusa...ko so se ljudje naučili delati ladje, so se morali soočiti tudi z brodolomom... Z uporabo novih tehnologij v ljubezenske namene se je takšen brodolom zgodil pri vzpostavljanju realnih ljubezenskih zvez. Tržne niše reproduktivne medicine v manj razvitih državah...ponujajo različne načine umetne oploditve. Ker so ljubezenska razmerja vse bolj zapletena, top dekletu čez čas ne preostane drugega kot to, da še relativno mlada zamrzne svoja jajčeca in z reprodukcijo počaka, dokler ne bo našla primerne partnerja, ali pa, če se to ne zgodi, da se odloči za umetno oploditev s semenom dajalca.... Nadomestno materinstvo.... Ameriška šala pravi, da so družinska srečanja najboljša kontracepcija (prej pove, da se srečujejo v raznih kombinacijah prejšnjih družin, nadomestnih mater, itd.). Če to drži, je preprečevanje sprejetja novega družinskega zakonika univerzalna kontracepcija za slovenski narod.«

Iz tega razumem, da naj bi bila tradicionalna družina preživela oblika skupnosti in da naj bi celo odvrčala ljudi od tega, da bi sami imeli družine in potomstvo. Vse zgoraj navedeno se je pojavilo v zadnjih desetletjih. Pred tem tega ni bilo. Družine niso bile idealne, saj tudi razvoj človeške zavesti ni bil na taki ravni, da bi upošteval človekove pravice vseh, ne glede na spol, starost, status. Vendar je bila oblika družine postavljena kot skupnost moškega in ženske in otroka. To je bilo v skladu z naravo, ne le zaradi reprodukcije, temveč zaradi različnosti moškega in ženske, ki skupaj predstavljata celoto in kot taka lahko najbolje vzgajata otroka, obenem pa se tudi med seboj dopolnjujeta. Kljub hitremu razvoju v zadnjih sto letih na vseh področjih, smo danes prišli do tega, da ta razvoj ni nujno dober in da bo treba veliko spremeniti. Npr. na področju odnosa do okolja bomo morali storiti korenite spremembe in pričeti izkoriščati vire v skladu z mejami zmoglosti planeta, sicer si bomo odžagali vejo. Tudi na področju postavljanja človeka na božje mesto kot stvaritelja življenja bomo morali narediti korak nazaj, preden se bomo popolnoma zašili. Ne smemo se sprijazniti, da ni poti nazaj in čakati na propad človeštva. Kljub brodolomu, ladje še naprej plujejo in si razvoj prizadeva za varnejšo plovbo.

V razlagah, kaj vse predstavlja družino, moramo postaviti meje. Za preživetje človeka kot vrste je družina nujno potrebna. Nikoli ne bomo dosegli tega, da bi vsi živeli v idealnih družinah, vendar to še ne pomeni, da ne bi imeli jasne slike, kaj si želimo in v katero smer želimo vzgajati svoje otroke in vnuke. Kadar se odzivamo le na trenutno stanje in zakonodajo prilagajamo razvoju, v katerega smo zavozili, pomeni, da nimamo vizije, da nimamo postavljenih vrednot. Zato bi bilo nujno, da začnemo končno delati za udejanjanje definicije družine, kakršna je v sedaj veljavni zakonodaji. Družba naj bi tako skupnost podpirala in jo postavila kot vrednoto. To pomeni, da bi uvedli vzgojo za družino v vrtce in šole, ter da bi se to odražalo tudi v

izjavah mnenjskih voditeljev. Za življenje v družini je potrebno tudi znanje, ne le prenašanje naučenih vzorcev iz izvornih skupnosti. V vsaki skupnosti se je treba na novo učiti odnosov, za to pa so potrebni priprava na življenje v zakonu, volja in ljubezen »ki je potrpežljiva, dobrotljiva, ni nevoščljiva, se ne napihuje, ni brezobzirna, ne išče svojega, ne da se razdražiti, ne misli hudega. Ne veseli se krivice, veseli pa se resnice. Vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse prestane" kot pravi sv. Pavel. (1Kor 13, 4-7) Pomembno je ozavestiti, da je treba odnose graditi, da je treba na odnosih delati. V vsaki družini se vzpostavljajo novi, inovativni odnosi, ki se zrcalijo tudi navzven in prenašajo v družbo. Ne gre za nostalgijo, ki bi vse preteklo a priori štela za dobro, gre za to, da je treba graditi na dobrem, ki se je oblikovalo doslej in to dograjevati, izpopolnjevati. Slabo, ki je nedvomno tudi bilo, pa je treba preseči. Iz družin, kjer se v medsebojnem brušenju oblikujejo odnosi s temeljno osnovo ljubezni, lahko pričakujemo uravnotežene ljudi. Celo Sveti Družini ni bilo z ničemer postlano, niti v materialnem smislu, niti v smislu medsebojnih odnosov. Tudi oni so morali drug z drugim veliko pretrpeti in potrpeti, reševale pa so jih ljubezen, zaupanje, potrpežljivost, premišljenost. Tudi oni so morali v vseh pogledih veliko delati. Pravi biseri se skrivajo v največjih globinah in se je treba zanje potruditi.

Marta Ciraj